Fernando Etxeberria Aldazabal

Berriz, Bizkaia (1932)

Aurkibidea

Biografia

Aita debarra zuten eta amagaz Eibarrera ezkondu zen. Bizikleta-lantegian egiten zuen behar aitak eta 1935ean Berrizera joan zen familia. Aita heriotza-zigorrera kondenatu zuten. Berriz 1936 gogoratzen elkartekoek egindako grabazioan parte hartu zuenekoa da grabazio hau. Bere anaia Enrikegaz batera azaltzen da elkarrizketan.

Zintak

BRZ-025

- **Proiektua**: Berriz 1936 gogoratzen
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Arrizabalaga, Maite
- **Data**: 2007-11-29
- **Iraupena**: 55 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Arrizabalaga, Maite

Pasarteak

1. Romualdo Etxeberria heriotzara zigortua

- **Erref**: BRZ-025/001
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerrako administrazioa

Laburpena:
Aita debarra zen. Eibarrera ezkondu zen eta 1935ean Berrizera joan zen familiarekin bizitzera, lan kontuengatik. 1936an komitean sartu zen eta horregatik eman zioten heriotza zigorra.

2. Gerratik ihesi Gordexolara

- **Erref**: BRZ-025/003
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:03:21. **Bukatu**: 00:05:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Gerra hasi zenean, etxetik bota zituzten eta ihesi joan ziren Gordexolara. Han bi urte inguru eman zituzten. Aitak Derion lan egiten zuen. Aita etxean ezkutuan egon zen hasieran.

3. Gordexolatik itzulita, etxerik gabe

- **Erref**: BRZ-025/004
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 00:05:23. **Bukatu**: 00:06:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
Gerratean, Gordexolatik itzuli zirenean, ez zieten etxerik eman. Ama erreklamatzera joan zen eta "gauzak aldatu egin dira" erantzun zioten.

4. Aita ezkutuan, ama lanean, umeak bakarrik

- **Erref**: BRZ-025/005
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:06:56. **Bukatu**: 00:09:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Gerra sasoian, bi anaiak egunero joaten ziren amarekin udaletxera, sinatzera. Aita ordurako Derion ari zen lanean eta ezkutuan ibiltzen zen. Felipe alkatea eta Angel idazkaria egoten ziren udaletxean. Ama, Lina, lanean aritzen zen Eibarren beste bi emakumerekin.

5. Gordexolatik itzulita, etxea nola lortu zuten

- **Erref**: BRZ-025/006
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:09:28. **Bukatu**: 00:12:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
Gerratean, baimena jaso zutenean, Gordexolatik Berrizera itzuli ziren. Zinegotziren baten bitartez lortu zuten etxea. Bizikleta lantegiaren gainean etxebizitza bi zeuden eta han nor bizi zen kontatzen dute.

6. Amaren eta alkatearen arteko eztabaida

- **Erref**: BRZ-025/007
- **Iraupena**: 0:02:48. **Hasi**: 00:12:18. **Bukatu**: 00:15:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Gerra sasoian, ama udaletxera joaten zenean, aita non zegoen galdetzen zion alkateak, Felipe Alberdik. Amak harekin izandako eztabaida kontatzen du. Amama eta amaren arteko eztabaida bat ere kontatzen dute.

7. Aita ezkutuan pneumoniarekin

- **Erref**: BRZ-025/008
- **Iraupena**: 0:03:41. **Hasi**: 00:15:06. **Bukatu**: 00:18:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Gerra sasoian, aita ezkutuan egon zenean, pneumonia pasatu zuen eta amak sendatu zuela dio. Ordukoa kontatzen du zehatz.

8. Aita ezkutuan eta denak beldurrez

- **Erref**: BRZ-025/009
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:18:47. **Bukatu**: 00:21:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Gerra sasoian, aita ezkutuan zegoela, Bernardina izeneko eibartarra joaten zen etxera umearekin. Umeak aita ikusi zuen ohepean. Beldur sakona sentitzen zuten. Ama Eibarrera joaten zen lanera.

9. Alkatearen beldurrez, antzerkitik alde

- **Erref**: BRZ-025/010
- **Iraupena**: 0:02:39. **Hasi**: 00:21:16. **Bukatu**: 00:23:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Gerra ostean, Antonino Hurtado eta Don Roman maisuarekin antzerkia egiten zutenean, herriko agintariak egoten ziren lehen ilaran. Felipe alkatearen keinu batek beldurtu eta ihes egin zuen.

10. Frankistekin eskolan, kantuak eta instrukzioa

- **Erref**: BRZ-025/012
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:25:31. **Bukatu**: 00:26:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Eskolan frankistekin kantarazi eta instrukzioa eragiten zieten. Txapel gorria jantzita joaten ziren karlisten familietako mutikoak.

11. Gordexolako egonaldia

- **Erref**: BRZ-025/013
- **Iraupena**: 0:02:51. **Hasi**: 00:26:47. **Bukatu**: 00:29:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Gerra sasoian, Berriztik ihesi joan zirenean, Gordexolara kamioiren batean joan zirela uste du. Bilboko izeko-osabek lagundu zietela kontatzen dute. Gerra ostean ere lagundu zieten. Gordexolan aireplano arin bat oso gertu ikusi zuten.

12. Eskolan euskaraz egitearren, komunak garbitzera

- **Erref**: BRZ-025/014
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:29:38. **Bukatu**: 00:31:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:
Maisuek debekatu egiten zieten euskaraz egitea. Eraztuna beharrean, giltzaren sistema asmatu zuen irakasleak. Astearen bukaeran, giltza zuenak komunak garbitu behar izaten zituen. Odiaga irakasleak bandera eramanarazten zien.

13. Aita-amak sozialistak

- **Erref**: BRZ-025/015
- **Iraupena**: 0:02:52. **Hasi**: 00:31:38. **Bukatu**: 00:34:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak

Laburpena:
Aita, Romualdo, Berrizera itzuli zenean, beharginekin ibiltzen zen. Casa del Pueblo-ko banderaduna izaten zen ama. Aitita Meltxor, amaren aita, sozialisten lehendakaria zen Eibarren eta Alfako sortzaileetako bat.

14. Karlistak lasai gerra hasitakoan

- **Erref**: BRZ-025/018
- **Iraupena**: 0:03:02. **Hasi**: 00:37:27. **Bukatu**: 00:40:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerrako administrazioa

Laburpena:
Karlistek ez zuten alde egin herritik. Urtiaga alkate egon zen garaian, ez zieten ezer egin. Alkateak jende asko batu zuen komitean.

15. Txistua joz, trena martxan ipini zuenekoa

- **Erref**: BRZ-025/020
- **Iraupena**: 0:00:43. **Hasi**: 00:41:43. **Bukatu**: 00:42:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Umetako gaiztakeria kontatzen du Enrikek, txistua joz, trena martxan ipini zuenekoa.

16. Gerra garaian, tunelean babeslekua

- **Erref**: BRZ-025/021
- **Iraupena**: 0:02:34. **Hasi**: 00:42:26. **Bukatu**: 00:45:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerra garaian, tunelean zeukaten babeslekua eta zakuekin ixten zuten sarrera. Nortzuk joaten ziren kontatzen dute. Frontoiaren azpialdean ere babeslekua zegoen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-11-13

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com